

سؤال و جواب از مراجع در زمینه هنر

سؤال

پرسش

پاسخ

پرسش

پاسخ

پرسش

سؤال: ساختن مجسمه ذوی الأرواح حرام است، آیا عروسک‌سازی به وسیله پارچه یا مواد پلاستیک یا مجسمه‌هایی که به وسیله خمیر مخصوص ساخته می‌شود را نیز شامل می‌شود.

حضرت امام خمینی رحمته‌الله‌علیه: ساختن مجسمه ذی‌روح جایز نیست.

حضرت آیه‌الله گلپایگانی رحمته‌الله‌علیه: ساختن مجسمه و خضوع در مقابل آن حرام است و نیایش و احترام در برابر مجسمه‌ها و نصب آن‌ها در معابر و میادین حرام است.

حضرت آیه‌الله خامنه‌ای (حفظه‌الله): به نظر شریف حضرت امام رحمته‌الله‌علیه ساختن مجسمه تام ذی‌روح جسایز نیست ولی خرید و فروش و نگهداری آن اشکال ندارد و ساختن عروسک تام اگر مجسمه بر آن صدق کند نیز همین حکم را دارد.

حضرت آیه‌الله صافی گلپایگانی: بلی شامل می‌شود.

حضرت آیه‌الله سیستانی: شامل می‌شود و حکم مبنی بر احتیاط است.

حضرت آیه‌الله بهجت: حرام است.

حضرت آیه‌الله تبریزی: ساختن مجسمه

کامل اگر از ذوی الأرواح باشد بنابر مشهور حرام و مطابق با احتیاط است و ساختن عروسک اگر عرفاً اسباب بازی به حساب آید ممانعی ندارد.

حضرت آیه‌الله فاضل لنکرانی: جایز نیست.

حضرت آیه‌الله مکارم شیرازی: اشکال دارد ولی ساختن بازیچه بچه‌ها مانع ندارد.

سؤال: کشیدن کاریکاتور اشخاص در صورتی که موجب اذیت و آزار آن‌ها شود چه صورت دارد؟ و اگر آن فرد راضی به کشیدن کاریکاتور آن‌ها باشد چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌الله خامنه‌ای: ایذاء اشخاص حرام است.

حضرت آیه‌الله مکارم شیرازی: جایز نیست.

حضرت آیه‌الله بهجت: اولی جایز نیست و دومی مختلف می‌شود.

حضرت آیه‌الله سیستانی: اگر هتک مؤمن باشد جایز نیست هر چند راضی باشد ولی اگر در عرف امروز هتک به حساب نیاید اشکال ندارد.

حضرت آیه‌الله صافی گلپایگانی: جایز نیست.

حضرت آیه‌الله تبریزی: اهانت به مؤمن جایز

نیست، هر چند خود شخص راضی به این کار باشد.

حضور در آن مجلس هم حرام است.

حضرت آیه الله فاضل لنکرانی: اگر منجر به

سحر شود حرام است.

حضرت آیه الله بهجت: جمیع اقسام آن حرام

است مگر آن که قسمی باشد که خود عمل جایز و

خارج از لهو خاص باشد و غرض هم باطل نباشد

بلکه عقلانی و مشروع باشد.

(جامع المسائل معظّم له)

حضرت آیه الله صافی گلپایگانی: شعبه بازی

عبارت است از این که شعبه باز غیر واقع را به

سبب سرعت حرکات به صورت واقع نشان

می دهد و این عمل شرعاً حرام است و جهی که در

مقابل این عمل می گیرند و همچنین پول دادن در

مقابل این گونه اعمال اشکال دارد. (جامع

الاحکام)

حضرت آیه الله تبریزی: شعبه باز به شعبه

بازیش مستحق مزد نمی شود و صرف مال در مثل

این امور صرف در باطل است.

سؤال: برخی از ذاکرین در مدایح اهل بیت علیهم السلام

تعبیراتی مانند (مست مستمن، هر چه بادا باد، علی پرستم

من، همچو زهرا مادرت، از همه خوشگل تر، یا اباصالح

سؤال: نظر حضرت عالی در مورد شعبه بازی و

دعوت از این افراد و صرف هزینه در این امور

چگونه است؟

حضرت امام علیه السلام و حضرت آیه الله گلپایگانی:

دعوت کردن از شعبه بازها به منظور شعبه بازی

در مجالس حرام است و باید از آن اجتناب کرد.

پول دادن به شعبه بازها برای شعبه بازی نیز

حرام است.

حضرت آیه الله اراکی: شعبه بازی بنا بر

احتیاط واجب جایز نیست و باید از دعوت کردن

آنها نیز خودداری کرد. (نقل از کتاب احکام

روابط زن و مرد)

حضرت آیه الله خامنه ای: شعبه بازی حرام

است، ولی هر تردستی شعبه نیست.

حضرت آیه الله مکارم شیرازی: بازی هایی که

به عنوان نمایش و سرگرمی و تفریح در بعضی

مجالس مشاهده می شود که تردستی و زرنگی

شخص را نشان می دهد و غرضی جز آن در کار

نیست، اشکالی ندارد؛ اما اگر برای اغفال مردم

باشد، نوعی از سحر است که کسب آن حرام و

بیا) را به کار می‌برند که به نظر می‌رسد باشان اهل بیت علیهم‌السلام منافات دارد. آیا به کار بردن این گونه الفاظ چه صورت دارد؟

حضرت آیه‌الله خامنه‌ای: معلوم نیست ظاهر این الفاظ مرادشان باشد و در هر صورت الفاظ خوب و اشعار بهتر فراوان است آن‌ها را بخوانند. حضرت آیه‌الله فاضل لنکرانی: نباید مسائلی که خلاف شأن ائمه اطهار علیهم‌السلام است و موجب هتک حرمت آن‌ها می‌شود، بیان شود.

حضرت آیه‌الله تبریزی: به کار بردن تعبیراتی که در بین مردم سبک محسوب می‌شود در مورد ائمه معصومین علیهم‌السلام اشکال دارد.

حضرت آیه‌الله صافی گلپایگانی: باید در مداخل اهل بیت علیهم‌السلام از بهترین و رساترین مداخل که مشتمل بر مضامین صحیح و اقتباس از آیات و احادیث و نکات شعری ادیبانه و دور از غلو است استفاده شود.

حضرت آیه‌الله بهجت: البته با الفاظی که در شأن آن بزرگواران نیست نباید مدح کنند و الفاظ مناسب‌تر فراوان است.

حضرت آیه‌الله مکارم شیرازی: این گونه تعبیرات مناسب نیست.

سؤال: اخیراً در میلاد ائمه معصومین علیهم‌السلام به عنوان جشن ائمه یا مناسبت‌های دیگر تحت عنوان اجرای موسیقی سنتی کنسرت‌های موسیقی را بر پا می‌کنند، یا سرودهایی همراه با آهنگ به صورت طرب‌آور با خوانندگی‌های سبک اجرا می‌کنند آیا رواج این حرکت‌ها از سوی گروه و نهاد در فرهنگسراها یا مساجد و حسینیه‌ها چه صورت دارد؟ و آیا اساساً با توجه به سیره ائمه معصومین علیهم‌السلام می‌توان به نام اهل بیت به چنین اقداماتی دست زد؟

حضرت آیه‌الله خامنه‌ای: هر گونه خوانندگی و نوازندگی که متناسب با مجالس عیش و نوش و خوشگذرانی باشد جایز نیست و از هر کاری که با شئون مساجد و حسینیه‌ها سازگار نباشد باید اجتناب کرد.

حضرت آیه‌الله فاضل لنکرانی: به طور کلی هر امری که هتک و بی‌احترامی به ائمه اطهار تلقی شود جایز نیست و ظاهراً مجموع این اعمال عرفاً هتک محسوب می‌شود.

حضرت آیه‌الله بهجت: برپایی و شرکت در این مجالس حرام است.

حضرت آیه‌الله صافی گلپایگانی: تمام اعمال مذکوره در سؤال حرام و ترک آنها واجب است.

چه در مسجد باشد یا غیر آن.

حضرت آیه الله تبریزی: اجرای موسیقی در مجالس معصومین علیهم السلام مطلقاً جایز نیست و نواختن موسیقی لهوی و گوش دادن به آن هر چند در غیر مجالس معصومین علیهم السلام باشد حرام است و بین انواع موسیقی لهوی فرقی در حرمت نیست.

حضرت آیه الله مکارم شیرازی: کلیه صداها و آهنگ هایی که مناسب مجلس لهو و فساد است حرام است.

حضرت آیه الله سیستانی: اگر لحن و آواز الحان اهل لهو و لعب باشد به احتیاط واجب حرام است و اگر موزیک مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام است در غیر این دو نیز مناسب نیست و به خصوص اجرای آن در مساجد اگر هتک باشد حرام است.

سؤال: برخی مذاحان مطرح می کنند کف زدن دارای ثواب است و هر چه بهتر و محکم تر کف بزیند ثواب بیش تر می برید و اساساً این گونه حرکات مانند کف زدن و رقص اگر برای اهل بیت علیهم السلام باشد اشکال ندارد، آیا بر این گونه اعمال که یا حرمت قطیعه دارد

یا حداقل عملی شبهه ناک و شرک آلود است اگر برای

اهل بیت علیهم السلام انجام شد ثواب مترتب می شود؟

حضرت آیه الله تبریزی: کف زدن و رقص با مجالس معصومین علیهم السلام مناسبت ندارد و لازم است در این مجالس ترک شود، مجالس معصومین علیهم السلام باید طوری باشد که مردم را به یاد خداوند متعال بیندازد و فضایل و سفارش های معصومین علیهم السلام را برای مردم بیان کنند نه این که العیاذ بالله در آن کار حرام انجام شود یا کاری که موجب غافل شدن مردم از خداوند شود که در این صورت ثوابی بر آن مترتب نمی شود.

حضرت آیه الله صافی گلپایگانی: واضح است کسی که چنین امری را اظهار می دارد لایبالی است و یا جاهل؛ و این گونه اشخاص بدعت گزار محسوب می شوند صحت و یا فساد عمل و یا ثواب داشتن و نداشتن آن را باید مجتهد جامع شرایط بفرماید.

حضرت آیه الله بهجت: شایسته مجالس اهل بیت علیهم السلام نیست بلکه اگر به حد لهو برسد یا هتک مکان یا معصوم باشد باید اجتناب شود.

حضرت آیه الله فاضل لنکرانی: به طور کلی کف زدن در مساجد و حسینیه ها و اماکن مقدس،

به هر عنوان که باشد جایز نیست، و در غیر آن‌ها هم باید توجه به این که در طول تاریخ اسلام و تشیع، شعار مسلمانان ذکر صلوات بوده است، خصوصاً در مجالسی که به نام و یاد ائمه تشکیل شده، لذا مناسب است مسلمانان احساسات و علایق مذهبی خویش را با فرستادن صلوات ابراز دارند. (جامع المسائل ۱/۴۸۶)

سؤال: پوشیدن لباس زن و آرایش و حرکات زنانه

توسط مرد جهت فیلم سازی چگونه است؟

حضرت آیه الله فاضل لنکرانی: جایز نیست.

حضرت آیه الله تبریزی: اشکال دارد.

حضرت آیه الله بهجت: جایز نیست.

حضرت آیه الله صافی گلپایگانی: اشکال دارد.

حضرت آیه الله مکارم شیرازی: جایز نیست.

با استفاده از کتاب مسائل جدید از دیدگاه علماء و مراجع تقلید